

podobách dle občanského zákoníka, pročez není tu důvodu příslušnosti dle §u 81 j. n. Nejde tu ani o žalobu přiznávací (konfesorní), ježto žalobci ani netvrdí, že jim na věci žalovaných přísluší nějaké právo, aniž o žalobu zápůrčí (negatorní), ježto žalobci ani neuvádějí, že se brání proti nějakému právu, jež si žalovaní na jmění žalobců osobují. Žalobci domáhají se, bez ohledu na nemovitost, proti žalovaným soudního zákazu, by jim nebránili v libovolném zavlažování pozemků. Jde tedy o žalobu čistě osobní, nikoliv o žalobu dle §u 81 j. n., a pro tu jest příslušným soud bydliště žalovaných.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Právnem vytkl soud druhé stolice, že žalobci v první stolici vůbec nevedli zákonného důvodu, z něhož odvozují místní příslušnost dovolacího okresního soudu v L. k jednání a rozhodování o podané žalobě, a jen z chování žalobců vůči námitce nepřislušnosti soudu a ze stanoviska, zaujatého jimi v odvolání, usoudil, že opírají příslušnost o ustanovení §u 81 j. n. V dovolacím rekursu žalobci nyní výslovně prohlašují, že tomu skutečně tak jest, ale rekursní soud správně vyložil, že tu není předpokladů §u 81 j. n. Nejvyšší soud souhlasí s důvody, uvedenými v té příčině v napadeném usnesení, a odkazuje žalobce na tyto důvody, které nebyly nikterak vyvráceny vývody dovolacího rekursu. Žalobci ani v žalobě a v řízení před prvním soudem, ani ve spisech předchozích sporů netvrdili, že jim sporné právo přísluší jako zvláštní právo věcné na cizí nemovitosti, aniž že jest výronem jejich práva vlastnického k pozemkům v žalobě uvedeným. Opačný názor prvního soudu jest mylným. Domáhají se žalobci dle žalobní prosby toliko výroku, že jim jako držitelům pozemků tam uvedených přísluší právo, zavlažovati tyto pozemky (vodou z veřejného potoka) způsobem tamže naznačeným. Právnem tedy rekursní soud uvedl, že žalobci neuplatňují věcného práva k nemovitému statku, aniž toho, že nemovitý statek jest prost takového práva. Žalobci nemohou se pro svůj opačný názor dovolávati rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu ze dne 24. dubna 1924, č. j. Rv I 1638/23, vydaného ve sporu týchž stran, v němž se žalobci domáhali výroku, že jako držitelé pozemků tam uvedených jsou v řádné držbě práva, zavlažovati své louky příkopem, odbočujícím od jezu v potoku r-ském a vedoucím na tyto pozemky, a že žalovaná jest povinna, zdržeti se jakéhokoliv rušení tohoto práva. Nejvyšší soud tenkrát pouze připomenul, že, kdyby onu žalobu bylo lze pokládati za žalobu petitorní, mohlo by jíti jen o žalobu, obdobnou žalobě negatorní dle §u 523 obč. zák., kterou by si žalobci vedli stížnost na to, že žalovaná bezprávně zasahuje do jejich práva zavlažovacího, podobně jako vlastník hmotné věci si stěžuje na to, že někdo bezprávně porušuje jeho právo vlastnické. Ale tím nebylo nikterak řečeno, že nejvyšší soud uznává sporné právo za právo věcné.

Čís. 4988.

Notáři nepřislouží rekurs do usnesení pozůstalostního soudu, jímž mu bylo jako soudnímu komisaři odňato provedení pozůstalostního řízení.

Byla-li v závěti ustanovena dědicem osoba cizí, jež se k pozůstalosti přihlásila a jejíž přihláška byla na soud přijata, nelze zřídit opatrovníka zákonným dědicům, v cizozemsku se zdržujícím, kteří byli obmyšleni pouze odkazem.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, R I 346/25.)

Zustavitelka povolala v závěti za dědičku osobu cizí a zanechala odkazy bratrovým dětem, bydlícím v Rumunsku. Pozůstalostní soud ustanovil dětem opatrovníka ve smyslu §§ 77 a 131 nesp. říz., jelikož počet, jména, stáří a bydliště jejich jsou neznámy a jejich bydliště jest tak vzdáleno, že není jim možno, by svá jim jako zákonným dědicům ve smyslu zákona, zejména Šu 123 nesp. říz. vyhrazená práva v čas vykonávati mohli, a uložil ve smyslu Šu 131 nesp. říz. opatrovníku, by pátral po bydlišti dědiců a osobních shora již naznačených poměrech a výsledek pátrání do jednoho měsíce soudu oznámil. Kromě toho nevzal pozůstalostní soud na vědomí oznámení dědičky, že si projedná pozůstalost sama. Rekursní soud ku stížnosti dědičky zrušil usnesení prvního soudu, jímž byl odkazovníkům ustanoven opatrovník a změnil usnesení, jímž pozůstalostní soud nevzal na vědomí prohlášení dědičky, že si pozůstalost projedná sama, v ten rozum, že se prohlášení to bere na vědomí. V onom směru uvedl v důvodech: Dle Šu 77 čís. 2 nesp. říz. má pozůstalostní soud sám od sebe zřídit opatrovníka domnělým dědicům, jichž pobyt je neznám nebo bydliště jich tak vzdáleno, že nemohou hájiti svých práv v čas; dle Šu 75 odstavec druhý téhož patentu domnělými dědici jsou ti, kdož se jeví býti v tom kterém případě povolání k posloupnosti dědické, buď ze závěti nebo ze zákona, nebo ze smlouvy dědické. V projednávaném případě přihlásila se k dědictví z posledního pořízení, odpovídajícího formelně zákonným předpisům, jediná dědička a soud přihlášku její přijal na soud. Nebylo proto zákonného důvodu zřizovati osobám, jež by snad byly dědici ze zákona, v tomto případě však dědici nejsou, dle Šu 131 pat. opatrovníka, neboť dle Šu 79 pat. nemá býti nikomu z účastníků v pozůstalostním řízení proti jeho vůli soudem vnucován opatrovník. Dle posledního pořízení jsou děti po bratru zůstavitelky pouze odkazovníky a o ty se soud pozůstalostní nemusí starati, leda že by byly nezletilé, v kterémžto případě má soud úředně vyrozuměti zákonné jich zástupce, by naléhali na uložení nebo pojištění odkazů (§ 76, 83, 160 nesp. pat.); vždy však má dědic před odevzdáním pozůstalosti vykázati soudu, že zpravil odkazovníky o odkazu (§ 817 obč. zák., dvor. dekret ze dne 27. června 1828, čís. 1880 a § 161 odst. I. pat.). Že by odkazovníci byli nezletilí nebo pod ochranou soudu, nevyplývá ze spisů a bylo by ostatně věcí soudu, aby sám bez stanovení opatrovníka jednal po rozumu cit. ustanovení zákona.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs notáře, dovolacímu rekursu opatrovníka nevyhověl.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs notáře jest nepřipustným. Notář tím, že byl jako soudní komisař podle Šu 29 nesp. říz. v doslovu čl. XII. zákona ze dne

8. června 1923, čís. 123 sb. z. a n. pověřen projednáním pozůstalosti, nenabyl ještě soukromého nároku na provedení svěřených mu úkonů pozůstalostního řízení a nestal se účastníkem tohoto řízení. Proto (§ 9 nesp. říz.) nedostává se mu oprávnění ke stížnosti do usnesení rekursního soudu ať již proto, že mu provedení pozůstalostního řízení jako soudnímu komisaři bylo odňato, nebo proto, že zřízení opatrovníka pro dědice bylo, jako v tomto případě, rekursním soudem zrušeno. Jako nepřipustný musil býti recurs notáře odmítnut.

Co se týče rekursu opatrovníka ustanoveného pro děti po zemřelém bratru zůstavitelčině, proti zrušení tohoto opatrovnictví, není recurs opodstatněn. Rekursní soud zcela správně vzhledem k tomu, že jest zde formálně bezvadná poslední vůle, že dědička ze závěti se k dědictví přihlásila a její přihláška že byla na soud přijata, zaujal stanovisko, že děti po bratru zůstavitelčině, i kdyby jako zákonní dědici přicházeli v úvahu, nejsou domnělými dědici podle Šu 75 nesp. říz., s nimiž podle téhož Šu jest pozůstalostní řízení provést, a protože podle Šu 77 čís. 2 nesp. říz. jest z úřední povinnosti zříditi opatrovníka pro neznámé nebo vzdálené domnělé dědice, podle Šu 79 nesp. říz. pak kromě případů v zákoně uvedených pro dědice opatrovníka zřizovati jest nepřipustno, právem rekursní soud opatrovnictví pro děti bratra zůstavitelčina, ježto není pro ně zákonných předpokladů, zrušil. Umožnění přezkumu pravosti a platnosti závěti dědicům ze zákona, jichž bydliště jest příliš vzdáleno, není podle zákona ještě důvodem, aby byl těmto dědicům zřízen opatrovník. Bylo tudíž recurs opatrovníkův zamítnouti.

Čís. 4989.

Zákonné zástavní právo zasílatele na zboží zaniká, jakmile vydal dopravní listiny příjemci zboží a tento si zboží vyzvedl. Tím, že se dostalo zboží znovu do moci zasílatelovy, neobživlo jeho zástavní právo. Lhoštejno, zda se zasílatel vzdal moci nad zbožím dobrovolně, či nedobrovolně.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, Rv I 354/25.)

Žalobě příjemce zboží proti zasílateli o vydání bedny zboží bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím soudem z těchto důvodů: Jest správným, že žalovaný měl zákonné zástavní právo na dopravované zboží pro dovozní 52 Kč 20 h, pokud se týče 59 Kč 20 h, jež žalobkyně nezaplatila (čl. 382 obch. zák.), pokud toto zboží měl v moci nebo pokud byl s to, s ním nakládati. Bylo zjištěno, že žalobkyně obdržela od žalovaného doklady a listiny, by si mohla bednu na dráze vyžádati, že však žalobce nezaplatil všech poplatků, jež lpěly na dopravovaném zboží. Žalobkyně vybrala si na základě vydaných jí listin tuto bednu a žalovaná sama přiznává, že žalobkyně 5. května 1924 skutečně nějakou dobu měla držbu bedny. Bylo zjištěno, že zaměstnanec žalovaného Josef S. od zaměstnanců žalobkyně, kteří dopravovali bednu z nádraží, žádal, aby mu ji vydali, a že tito mu ji vydali skutečně, takže tímto způsobem dostala se bedna zase do držby za-